

PROGRAMMADECREET BO 2027

SERV
sterk door overleg

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van Decreet Programmadecreet bij de begroting 2027
Adviesvrager	Ben Weyts - Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn
Ontvangst adviesvraag	12 oktober 2026
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Bekrachtiging raad	19 oktober 2026

Contactpersoon	Wim Knaepen	wknaepen@serv.be
	Stijn Wouters	swouters@serv.be
	Peter Van Humbeeck	pvhumbeeck@serv.be

SERV
sterk door overleg

De heer Ben WEYTS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Koolstraat 35

B-1000 Brussel

Advies Programmadecreet BO 2027

Mijnheer de viceminister-president

U heeft de SERV om spoedadvies gevraagd over het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsopmaak 2027.

De Vlaamse werknemers- en werkgeversorganisaties formuleren in bijgevoegd advies een aantal gezamenlijke strategische boodschappen.

De SERV benadrukt het belang van een kwaliteitsvol en transparant begrotingsproces. Maatregelen moeten zoveel mogelijk worden onderbouwd met impactanalyses, uitgaventoetsingen en beleidsevaluaties. Ook voorspelbaarheid en rechtszekerheid zijn cruciaal, net zoals meer transparantie van de begroting en de meerjarenraming om de begrotingsbeslissingen te beoordelen.

Voor Werk vraagt de SERV om de beleidsruimte af te stemmen op de ambities, in te zetten op zowel vraag als aanbod om iedereen duurzaam aan het werk te krijgen en te houden, het aangekondigde opleidingsoffensief te realiseren en te blijven investeren in sectoren als partners van het Vlaamse arbeidsmarktbeleid.

Voor het Groeipakket vraagt de SERV een strategische langetermijnvisie en een stabiel financieel kader. De SERV stelt ook vast dat de basisprincipes van het Groeipakket onder druk komen te staan en vraagt meer aandacht voor de effecten en neveneffecten van de voorgestelde aanpassingen en voor uitvoeringsaspecten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Frank Beckx
voorzitter

Advies

De SERV werd op 12 oktober 2026 om spoedadvies gevraagd over het voorontwerp van programmadecreet bij de begroting 2027.

De SERV stelt vast dat de Vlaamse Regering met de begrotingsopmaak 2027 en de Septemberverklaring ingrijpende maatregelen neemt om vanaf 2027 een begroting in evenwicht te realiseren. De Vlaamse werknemers- en werkgeversorganisaties hebben in eigen naam de afgelopen weken gereageerd op verschillende van de genomen maatregelen. Vanuit de SERV willen zij samen een aantal gezamenlijke strategische boodschappen formuleren richting de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. De Vlaamse sociale partners nemen voor het overige louter akte van het voorontwerp en kiezen ervoor om geen artikelsgewijze opmerkingen te formuleren.

De SERV benadrukt in dit advies het belang van een kwaliteitsvol, transparant en voorspelbaar begrotingsproces. Maatregelen moeten zoveel mogelijk worden onderbouwd met impactanalyses, uitgaventoetsingen en beleidsevaluaties. Ook voorspelbaarheid en rechtszekerheid zijn cruciaal, net zoals meer transparantie van de begroting en de meerjarenraming om de begrotingsbeslissingen te beoordelen.

Voor Werk vraagt de SERV om de beleidsruimte af te stemmen op de ambities, in te zetten op zowel vraag als aanbod om iedereen duurzaam aan het werk te krijgen en te houden, het aangekondigde opleidingsoffensief te realiseren en te blijven investeren in sectoren als partners van het Vlaamse arbeidsmarktbeleid.

Voor het Groeipakket vraagt de SERV een strategische langetermijnvisie en een stabiel financieel kader. De SERV stelt ook vast dat de basisprincipes van het Groeipakket onder druk komen te staan en vraagt meer aandacht voor de effecten en neveneffecten van de voorgestelde aanpassingen en voor uitvoeringsaspecten.

1. Begrotingsproces

De inbedding van de begroting 2027 in een meerjarig traject zorgt voor meer zekerheid en voorspelbaarheid over het vooropgestelde begrotingstraject. De SERV verwacht dat dit kan bijdragen aan een efficiënter begrotingsproces en dat het de noodzaak aan bijkomende bijsturingen tijdens toekomstige begrotingsrondes kan beperken.

De kwaliteit van het begrotingsproces vergt meer aandacht, en verbetering

Voor de SERV mag de beoordeling van begrotingsmaatregelen niet uitsluitend steunen op hun onmiddellijke budgettaire opbrengst. Ook de verwachte gevolgen voor de economische

ontwikkeling, investeringen, werkgelegenheid, maatschappelijke dienstverlening en de realisatie van andere beleidsdoelstellingen zijn relevant. Meer transparantie daarover kan bijdragen aan het vertrouwen in en de kwaliteit van de besluitvorming.

De SERV vraagt daarom om bij belangrijke begrotingsmaatregelen vooraf de belangrijkste sociaal-economische en maatschappelijke effecten in kaart te brengen.[1] Daarbij moet ook aandacht gaan naar de vraag of besparingen of hogere heffingen op korte termijn aanleiding geven tot bijkomende kosten of verminderde beleidsresultaten op langere termijn. Dit moet toelaten om alternatieve maatregelen beter tegen elkaar af te wegen en de beschikbare middelen zo doelmatig mogelijk in te zetten.

De SERV stelt vast dat de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën de voorbije jaren een kader heeft gecreëerd voor een transparante, onderbouwde en prestatiegerichte begroting. Instrumenten zoals uitgaventoetsingen, beleidsevaluaties en evaluaties van subsidiekaders bieden mogelijkheden om beleids- en begrotingsbeslissingen grondiger te onderbouwen en beter op elkaar af te stemmen. In dat verband verwelkomt de SERV ook de aangekondigde verantwoordingsdag vanaf juni 2027. Tegelijk kan worden vastgesteld dat die mechanismen niet steeds op een goede manier doorwerken in de besluitvorming. De resultaten van de meeste uitgaventoetsingen die werden aangekondigd voor midden 2026 zijn nog niet gepubliceerd. Het is ook onduidelijk in welke mate ze hebben doorgewerkt in de begrotingsbeslissingen. Bovendien is er bij de opmaak ervan geen aftoetsing gebeurd met het werkveld.

Verder ziet de SERV kansen om het jaarlijkse proces van de beleids- en begrotingsopmaak te verbeteren.

De ervaringen met begrotingsprocessen in andere landen zoals Nederland kunnen nuttige inzichten opleveren om het begrotingsproces te verbeteren, bv. op het vlak van een meer gefaseerde begrotingsvoorbereiding. Dat zou meer tijd geven om binnen die kaders verschillende beleidsopties te laten uitwerken, door te rekenen en hun effecten in kaart te brengen. In de fase van de politieke begrotingsonderhandelingen ontbreekt daarvoor immers de tijd. Met een andere werkwijze zou de politieke besluitvorming in die laatste fase van de begrotingsonderhandelingen sterker kunnen steunen op doorrekeningen en impactanalyses vooraf en kan meer aandacht kan gaan naar de afweging tussen onderbouwde alternatieven.

Op het vlak van ruimte voor inspraak is de manier waarop er werd gewerkt voor de voorstellen in het voorontwerp van programmadecreet rond de hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting en de invoering van het wegenvignet een voorbeeld dat navolging verdient. Over die voorstellen is de SERV nl. eerder – op 14 juli 2026 – al om advies gevraagd en heeft de SERV advies uitgebracht op 24 augustus 2026.[2] De Vlaamse Regering gaf daarop – wat de invoering van het wegenvignet betreft – repliek in een nota aan de Vlaamse Regering van 18 september 2026. Zulke

---

1 Incl. externe effecten.

2 SERV (2026). Advies hervorming jaarlijkse verkeersbelasting en invoering wegenvignet.

werkwijze laat meer ruimte voor een grondige advisering en behandeling dan de spoedprocedure die telkens wordt gevolgd voor programmadecreten.

Een tegenvoorbeeld is de wijziging van het heffingstarief voor oppervlaktewaterlozers die nu zou worden doorgevoerd. De plotse stijging met 75% in 2027 strookt niet met de engagementen rond transparantie, voorspelbaarheid en gezamenlijke analyse met alle betrokken stakeholders die eerder dit jaar werden aangegaan in het draagvlaktraject rond de stroomgebiedbeheersplannen. Wijzigingen van die omvang zouden onderdeel moeten uitmaken van een lange termijn strategie voor het Vlaamse waterbeleid, inclusief een grondige analyse van structurele en alternatieve financieringsbronnen.

Zorgen voor voorspelbaarheid en rechtszekerheid blijft cruciaal

De SERV wijst op het grote belang van voldoende voorspelbaarheid en rechtszekerheid voor de werking, dienstverlening, liquiditeit en investeringen van zowel ondernemingen, organisaties en hun medewerkers als huishoudens. Wanneer maatregelen met een ingrijpende impact pas kort voor hun inwerkingtreding worden bekendgemaakt, beschikken zij vaak niet over voldoende tijd om zich voor te bereiden, alternatieven te onderzoeken of begeleidende maatregelen te nemen. De SERV vraagt daarom om bij de voorbereiding van ingrijpende wijzigingen tijdig in overleg te treden met de betrokkenen. Definitieve beslissingen moeten voldoende tijdig worden gecommuniceerd, met waar nodig passende overgangstermijnen (zie hierover ook het deel Werk in dit advies), zoals voor lokale besturen wel is gebeurd. Ook dat vergt een aanpassing van het huidige begrotingsproces en de begrotingspraktijk.

Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid en gelet op de mogelijke precedentwaarde maakt de SERV ook bezwaar tegen de motivering van de overgangsregeling voor de hervorming van de verkeersbelasting opgenomen in art. 3 van het voorontwerp van programmadecreet. De datum van 13 juli 2026 wordt nl. gemotiveerd met de vaststelling dat 13 juli 2026 de eerste werkdag is na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van het voorontwerp van decreet van deze regeling (met het oog op adviesvraag aan o.a. de SERV).[3] Volgens de SERV is dit geen verdedigbare werkwijze, aangezien het ging om een eerste principiële goedkeuring van een voorontwerp van decreet dat nog een adviesprocedure en parlementaire behandeling moest doorlopen, en aangezien niet kan worden verwacht dat burgers de website met de beslissingen van de Vlaamse Regering raadplegen om op de hoogte te zijn van aankomende nieuwe regelgeving.[4]

---

[3] De memorie van toelichting bij het voorontwerp van programmadecreet (p. 7) zegt daarover: “Vanaf deze datum kon de belastingplichtige op de hoogte zijn van de nieuwe regelgeving ter zake. Daarnaast is 13 juli 2026 ook de dag waarop de beslissingen van de Vlaamse Regering worden bekend gemaakt via op de website. Een belastingplichtige die vanaf 13 juli 2026 nog een voertuig aankoopt zou op de hoogte moeten zijn van de toekomstige regelgeving”.

[4] Dit voorbeeld onderstreept ook het belang van het voorstel dat de SERV op het vlak van kenbaarheid van nieuwe regelgeving heeft ingediend voor bespreking in de Centrale Werkgroep van Regelrecht.

Meer transparantie van de begroting en de meerjarenramingen is nodig om de begrotingsbeslissingen te beoordelen

De SERV benadrukt het belang van transparante, goed onderbouwde en voldoende stabiele meerjarenramingen. Bij de begrotingsopmaak 2027 stelt de SERV belangrijke bijstellingen vast ten opzichte van de vorige meerjarenraming. Zo is het vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid in het centenboekje BO 2027 1,34 mld. euro negatiever dan in de meerjarenraming bij de BO 2026. Bijstellingen zijn op zich niet ongebruikelijk, maar vragen een systematische toelichting van de onderliggende oorzaken. De SERV vraagt daarom om bij elke begrotingsronde een overzicht op te nemen dat de aansluiting maakt tussen de vorige en de nieuwe meerjarenraming. Daarbij moet duidelijk worden welk deel van de bijstellingen voortvloeit uit gewijzigde economische parameters, technische actualisaties, nieuwe beleidsbeslissingen of andere factoren. Ook een toelichting bij de belangrijkste onzekerheden en budgettaire risico's kan de kwaliteit van de begrotingsbesluitvorming versterken.

Daarnaast benadrukt de SERV het belang van een transparante opvolging van de uitvoering van eerder genomen begrotingsmaatregelen. De begrotingsopmaak 2027 bevat, net als de vorige begrotingsronde, een omvangrijk pakket maatregelen met een aanzienlijke impact op de begrotingsontwikkeling in de komende jaren. Dan is het des te belangrijker om te rapporteren over de mate waarin deze maatregelen worden gerealiseerd. Het gaat dan over de uitvoeringsgraad van de maatregelen, eventuele vertragingen, afwijkingen tussen geraamde en gerealiseerde opbrengsten of besparingen en de gevolgen daarvan voor de meerjarenraming. De SERV zal hierop nader ingaan in zijn evaluatierapport over de begroting 2027.

In dat verband verwelkomt de SERV de aangekondigde verantwoordingsdag vanaf juni 2027. Dit initiatief kan uitgroeien tot een belangrijk instrument om op een gestructureerde wijze te rapporteren over de uitvoering van de beleids- en begrotingsmaatregelen en de impact ervan op de begroting en op de realisatie van de vooropgestelde beleidsdoelstellingen. Dit moet ook het inzicht in de evolutie van de Vlaamse overheidsfinanciën versterken en bijdragen aan de onderbouwing van toekomstig begrotingsbeleid.

2. Werk

Arbeidsmarktbeleid gezocht: stem de beleidsruimte af op de ambities

De zesde staatshervorming heeft een aanzienlijk deel van het arbeidsmarktbeleid overgedragen van de federale overheid naar de gewesten. Dat gaf de Vlaamse Regering de bevoegdheid om het arbeidsmarktbeleid beter af te stemmen op de economische realiteit en op de Vlaamse arbeidsmarkt. Sindsdien pleit het beleid ook regelmatig voor asymmetrisch beleid om de regio’s nog meer aan het stuur te zetten voor het arbeidsmarktbeleid. Die geleverde inspanningen staan

haaks op de keuze om opnieuw[5] en disproportioneel zwaar te besparen op het beleidsveld Werk. Een derde (€587 mln.) van de bijkomende besparingen van €1,9 mld. worden gerealiseerd op het beleidsdomein WEWILS, terwijl dat beleidsdomein 9% van het totale budget vertegenwoordigt. De besparingen op WEWILS betreffen €431 mln. op Werk, €134,7 mln. op Economie, €6,1 mln. op landbouw en €15,4 mln. op sociale economie. Onder andere de maatregelen waarvoor Vlaanderen bevoegd werd na de zesde staatshervorming, zoals het VOV, en systematisch positief geëvalueerde instrumenten, zoals de sectorconvenants, worden geschrapt samen met het bijhorende budget. De SERV gaat niet akkoord met de gemaakte keuzes en benadrukt dat ze met een kost komen voor de toekomstige begroting door hun impact op o.a. de werkzaamheidsgraad.

De SERV kiest ervoor om globaal te reageren op de recent getroffen maatregelen rond werk i.p.v. te adviseren op artikelniveau. De SERV is bezorgd over de gevolgen van deze besparingen op de maatschappelijke dienstverlening op het terrein, waar de capaciteit aanzienlijk daalt, en over de beperkte beleidsruimte die overblijft om de uitdagingen aan te pakken. Er is nood aan een sterk, aangepast arbeidsmarktbeleid dat vertrekt vanuit een heldere visie en ruimte voor sociaal overleg. De sociale partners willen hun verantwoordelijkheid opnemen en verwachten hetzelfde van de overheid. Dat betreft het naleven van engagementen, maar ook klantvriendelijk en betrouwbaar zijn, en rechtszekerheid bieden. De SERV verwacht ook dat een overheid voorspelbaar is en dat ze evaluatieresultaten gebruikt in het kader van evidence-informed beleid. De gemaakte keuzes m.b.t. het arbeidsmarktbeleid worden echter niet of slecht gemotiveerd en de overgangsmaatregelen voor instrumenten die worden afgeschaft zijn onbestaande of ontoereikend. De SERV vraagt een impactanalyse inclusief de gevolgen voor de dienstverlening naar alle actoren op de arbeidsmarkt en een overgangsplan om ongewenste effecten te milderen.

Zet in op vraag en aanbod om iedereen duurzaam aan het werk te krijgen en te houden

De uitdagingen op de arbeidsmarkt zijn zodanig complex en onderling verweven dat ze een meersporenaanpak vragen. De SERV pleit – net als in het VESOC-akkoord 'Iedereen nodig, iedereen mee'[6] – voor een sterke beleidsmix rond resultaatsgericht activeringsbeleid, doorgedreven opleidingsbeleid, versterkte inzet op werkbaar werk en interregionale mobiliteit en economische migratie om te komen tot duurzame tewerkstelling en een inclusieve arbeidsmarkt. Door veel middelen en maatregelen te schrappen in deze vier luiken, mist Vlaanderen de beleidsruimte en instrumenten om een actief beleid te voeren. Dat is bijvoorbeeld nodig om in te zetten op werkbaar werk en om de kwetsbare positie van bepaalde groepen op de arbeidsmarkt aan te pakken, maar ook om te vermijden dat de werkzaamheidsgraad of de productiviteitsgroei stagneert of daalt en om de regionale impact van federaal beleid op te vangen. De beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd verandert de situatie van werkzoekenden aanzienlijk. De hervorming werd snel doorgevoerd, waardoor Vlaanderen snel moe(s)t schakelen en een hervormd beleid uittekenen voor de bemiddeling en ondersteuning van werkzoekenden en werkgevers. Ook het federaal beleid rond de re-integratie van (langdurig) zieken en het optrekken van de

---

[5] De Vlaamse Regering bespaarde eerder al op het beleidsveld Werk, nl. €79,1 mln. in 2025 en € 128,6 mln. in 2026. Daarnaast is er ook een cumulatieve vermindering van de VDAB-dotatie, beginnend met €20 mln. in 2025, gevolgd door €25 mln. in 2026 en €40 mln. in 2027, i.e. deze legislatuur een totale besparing van €85 mln.

[6] VESOC - Werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, iedereen mee.

pensioenleeftijd maken dat Vlaanderen aan zet is om werkbaar werk en inclusie te ondersteunen om duurzame loopbanen te kunnen realiseren.

Realiseer het aangekondigde opleidingsoffensief

Levenslang leren staat al jaren hoog op de beleidsagenda, in deze legislatuur in de vorm van een opleidingsoffensief. Het schrappen van alle vraaggestuurde opleidingsinstrumenten gaat dan ook rechtstreeks in tegen de beleidsdoelen. De sociale partners blijven ervan overtuigd dat het aangekondigde opleidingsoffensief er moet komen om naast de groene, digitale en demografische transities ook de kwalitatieve competentiemismatch het hoofd te kunnen bieden en iedereen op beroepsactieve leeftijd in staat te stellen om hiermee om te gaan. Zowel werknemers en werkzoekenden als ondernemers en werkgevers, en niet in het minst de Vlaamse Regering dienen samen te investeren in levenslang leren. Het is nodig om werkbaar werk en duurzame loopbanen te versterken, en om de productiviteit en competitiviteit van ondernemingen te verhogen en een antwoord te bieden op de arbeidskrapte.[7] De SERV stelt vast dat, net nu het moment daar is om de ambities waar te maken, belangrijke instrumenten verdwijnen om dit noodzakelijke offensief te realiseren.

De SERV pleit daarom voor een ambitieus, coherent opleidingsbeleid om een versnelling hoger te schakelen en te investeren in de opleidingskansen van de bijna 3 mln. werknemers, werkzoekenden en ondernemers. Samen met ondernemingen vormen zij de motor van de Vlaamse economie en samenleving. Leren stopt immers niet na het initieel en hoger onderwijs. Het is belangrijk om de impact van beleidsmaatregelen op het terrein te garanderen via sociaal overleg. De Vlaamse Regering moet daarvoor de dialoog aangaan met de sociale partners over het belang van de realisatie van het opleidingsoffensief via sterke instrumenten.

Investeer in sectoren als constructieve partner van het Vlaams arbeidsmarktbeleid

De Vlaamse Regering kiest ervoor om zich terug te trekken uit de opgebouwde partnerschappen met sectoren. De impact van deze beslissing kan niet onderschat worden. Vanuit het sectoraal werkgelegenheidsbeleid zetten sectoren zich o.a. in voor de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt, inclusief duaal leren, activering en retentie, competentieversterking, werkbaar werk en voor diversiteit en inclusie. Met het schrappen van de sectorale middelen verliest de overheid haar hefboom voor sectoraal beleid. Een voorbeeld is het stopzetten van de sectorconvenants, een krachtig, door sectoren mee gedragen instrument om het Vlaams arbeidsmarktbeleid tot in ondernemingen te krijgen, waarvoor geen wezenlijk alternatief wordt voorzien. Het wegvallen van het sectoraal beleid treft werkgevers, werknemers, werkzoekenden, scholen en leerlingen die door de sectoren ondersteund worden, maar ook de overheid die een cruciale partner en jarenlange samen opgebouwde expertise verliest om de beleidsdoelen te realiseren. De sociale

[7] SERV (2026). Investeren in leren.

partners willen met de Vlaamse Regering bekijken hoe ze sectoren in de toekomst vanuit een gelijkwaardig partnerschap kunnen blijven inzetten als hefboom voor het Vlaams arbeidsmarktbeleid.

3. Groeipakket[8]

Een strategische langetermijnvisie is nodig

De SERV wijst op de nood aan een strategische langetermijnvisie bij de aanpassingen aan het Groeipakketdecreet van 2018. Het inhoudelijk en operationeel bijsturen van het Groeipakket is een oefening die gebaseerd moet zijn op een evaluatie van de effectiviteit en efficiëntie van de ingezette middelen voor de verschillende componenten van het Groeipakket, het stabiel ondersteunen van de gezinnen met kinderen op basis van noden en uitdagingen en een duurzaam financieel kader op korte en lange termijn. Het Groeipakket heeft daarom nood aan een budgettaire evolutie die stabiel en consequent uitgevoerd wordt om gezinnen ook op langere termijn relevant te blijven ondersteunen in functie van de ruime doelstellingen van het Groeipakket en de vele noden van kinderen. Bijkomende ad hoc aanpassingen aan het Groeipakket maken toekomstige structurele aanpassingen opnieuw complexer. Een structurele betrokkenheid van de sociale partners (medebeheer) is wenselijk om tot een gedragen en geïntegreerde visie te komen die kan bijdragen aan continuïteit over legislaturen heen.

De basisprincipes van het Groeipakket komen onder druk te staan

De Vlaamse Regering raakt met deze wijzigingen aan het basisprincipe van het Groeipakket als een recht van het kind en de gelijkwaardigheid van kinderen. De toepassing van het startbedrag wordt afhankelijk van de aan- of afwezigheid van andere kinderen in het gezin én van de gezinskeuzes van de ouders en is bijgevolg geen recht van het kind meer. De besparingen raken ook aan de twee doelstellingen van het Groeipakket: de ondersteuning van gezinnen door een gedeeltelijke compensatie van de kosten voor kinderen en kinderarmoede mee bestrijden door gezinnen die het financieel moeilijk hebben bijkomend te ondersteunen.

De SERV heeft daarom vragen bij de onderbouwing door de Vlaamse Regering over impact voor bepaalde groepen kinderen en de verhouding ervan tot de nagestreefde begrotingsdoelstelling.

Een inventarisatie van de effecten en neveneffecten van de keuzes is nodig

De motivering van de besparing vertrekt o.a. vanuit de inspanning vanuit het Groeipakket voor 2,7% van het totale budget van Groeipakket en de spreiding ervan over de verschillende leeftijdsgroepen. De gevraagde inspanningen wegen niet voor iedereen even zwaar. Door de gemaakte

---

[8] De SERV neemt het advies en rapport 'Groeipakket aan zet' als basis voor deze advisering. Deze vormen de onderbouwing en argumentatie van de onderstaande standpunten. Zie SERV (2024). Groeipakket aan zet.

keuzes zullen bepaalde gezinnen uit de middenklasse én gezinnen in een kwetsbare positie de impact extra hard voelen. De maatregelen beïnvloeden in globo ook keuzes en kansen van in hoofdzaak grote gezinnen, jonge gezinnen en van jongeren m.b.t. gezinsvorming, opleiding en arbeidsmarktparticipatie. Ook de verschillen tussen kinderen in het Groeipakket en in de overgangsregeling worden vergroot.

De SERV vestigt bijkomend de aandacht op de bredere neveneffecten van deze aanpassingen, zowel binnen als buiten het Groeipakket. Verschillende (sociale) rechten worden afgeleid vanuit het aantal kinderen met rechten in het Groeipakket. Deze bijkomende effecten moeten exhaustief geïnventariseerd worden. Er moet beoordeeld worden of er nood is aan overgangsregelingen om de federale of andere regelgeving aan te passen en om rekening te houden met beslissingen die gezinnen eerder al namen op basis van hun bestaande rechten in het Groeipakket.

Het is belangrijk om de uitvoering mee in rekening te brengen

De inperking van de verjaringstermijn vergroot het belang van een goede werking van de uitbetalingsactoren en de evaluaties voor de toekenning van de zorgtoeslagen. In het kader van de evolutie naar één uitbetalingsactor voor het Groeipakket is dit een bijkomend punt waar de nodige aandacht moet uitgaan. Vertragingen in de aanvragen zijn niet altijd toe te schrijven aan nalatigheid van gezinnen (bv. tijd voor de medische evaluaties). Het kan niet de bedoeling zijn dat de negatieve impact hiervan bij de gezinnen terechtkomt.

De implementatie van de wijzigingen vraagt tijd en (extra) middelen. De SERV vraagt aan de Vlaamse Regering om stil te staan bij de technische haalbaarheid om de aanpassingen tijdig te verwerken. Een (te) krappe timing brengt risico's met zich mee voor de gezinnen, de uitbetalingsactoren en de administratie.